

عنوان مقاله:

اثر راهکارهای کاهش مصرف آب کشاورزی محدوده میاندوآب بر حجم جریان خروجی از زربینه رود و سیمینه رود به دریاچه ارومیه

محل انتشار:

اولین کنگره بین المللی و چهارمین کنگره ملی آبیاری و زهکشی ایران (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 11

نویسندگان:

حسین بابازاده - دانشیار گروه مهندسی آب، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات، تهران، ایران - و مشاور امور مدیریت منابع آب شرکت مهندسی مشاور یکم

وحید داسدار - کارشناس ارشد امور منابع آب، مهندسین مشاور یکم، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

توسعه ناپایدار در حوضه های آبریز باعث ایجاد چالش های جدی زیست محیطی در پایین دست شده که آسیب های کوتاه مدت و بلندمدت را بر جوامع طبیعی و انسانی به همراه دارد. نمونه بارز این توسعه را میتوان به وضعیت دریاچه ارومیه اشاره کرد که در آن توسعه اراضی کشاورزی و همچنین تغییر الگوی کشت باعث کاهش ورودی به دریاچه و خشک شدن آن شده است. در این راستا ستاد احیای دریاچه ارومیه جهت احیای دریاچه، اقدام به اجرایی نمودن کاهش مصارف 40 درصدی کشاورزی در حوضه آبریز زربینه رود و سیمینه رود نموده است. این مقاله به بررسی اثرات اجرای اقدامات این پروژه در محدوده مطالعاتی میاندوآب بر حجم جریان ورودی به دریاچه ارومیه می پردازد. نتایج نشان میدهد با انجام اقدامات مربوطه به کاهش مصارف از قبیل تغییر الگوی کشت، کشت نشایی، عملیات خاکورزی، اعمال حاکمیت در بهره برداری از منابع آب با حفظ اقتصاد خانوار در دو سناریوی اجرای آبیاری سطحی و آبیاری تحت فشار، میزان کاهش مصارف کشاورزی به ترتیب معادل حدود 31 و 35 درصد برآورد گردید. نگاهی سیستمی به موضوع کاهش مصارف کشاورزی و همچنین اثر اندرکنش آب سطحی و زیرزمینی در محدوده مطالعاتی میاندوآب نشان میدهد که میزان اثر این دو سناریو در افزایش حجم ورودی به دریاچه ارومیه به ترتیب به میزان 8/6 و 9/4 درصد برآورد می گردد. بنابراین به این نکته با توجه نمود که 40 درصد کاهش مصارف کشاورزی به دلیل وجود جریانات برگشتی ناشی از راندمان پایین در نهایت به همان میزان در حجم جریانات خروجی موثر نخواهد بود. لذا جهت رسیدن به اهداف آرمانی یعنی احیای دریاچه ارومیه کاهش مصرف خالص ناشی از تغییر نوع محصول (کشت های کم مصرف)، تغییر معیشت از کشاورزی به صنعت یا گردشگری، و در نهایت کاهش سطوح کشاورزی باید مد نظر قرار گیرد.

کلمات کلیدی:

میاندوآب، بیلان منابع آب، توسعه ناپایدار، دریاچه ارومیه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1025319>

